

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΚΤΩΝ ΣΕΠΟΧ

E: sepox1981@sepox.gr

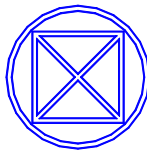
W: www.sepox.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΕΠΟΧ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΟΚΤΩΒΡΗ 2021

Ο Αστικός Οκτώβρης (Urban October) είναι μια παγκόσμια πρωτοβουλία που προωθεί το Πρόγραμμα Ανθρώπινων Οικισμών των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Human Settlements Programme, UN-Habitat). Αποτελεί μια ετήσια καμπάνια των Ηνωμένων Εθνών, μετά από την υιοθέτηση των Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης για τις πόλεις και κοινότητες στο πλαίσιο μιας συνάντησης υψηλού πολιτικού επιπέδου στη Νέα Υόρκη το 2014.

Ο Αστικός Οκτώβρης ορίζεται από δύο παγκόσμιες ημέρες που συνδέονται άμεσα με το έργο του UN-Habitat. Με αφετηρία την πρώτη Δευτέρα του Οκτώβρη ως Παγκόσμια Ημέρα για τη Στέγαση και καταληκτική την 31^η Οκτώβρη ως Παγκόσμια Ημέρα των Πόλεων, το UN-Habitat ενθαρρύνει τις κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις, τους θεσμικούς φορείς και όργανα, τους ενδιαφερόμενους και τους πολίτες να οργανώνουν δραστηριότητες καθ' όλη τη διάρκεια του Αστικού Οκτώβρη. Ο Αστικός Οκτώβρης επομένως έχει παγκόσμια προοπτική και απευθύνεται σε κυβερνήσεις και σε πολίτες. Για το 2021, ο Αστικός Οκτώβρης εστιάζει στην κλιματική κρίση η οποία αποτελεί επίσης το θέμα της καμπάνιας του UN-Habitat "Climate Action 4 Cities", καθώς και το κεντρικό θέμα της επερχόμενης Διεθνούς Συνόδου κορυφής για την Κλιματική Αλλαγή COP26 το Νοέμβριο του 2021 στη Γλασκόβη.

Η Παγκόσμια Ημέρα για τη Στέγαση, η πρώτη Δευτέρα του Αστικού Οκτώβρη (για το 2021 η 4^η Οκτωβρίου) είναι αφιερωμένη στο θέμα: «Επιταχύνοντας τις δράσεις στην πόλη για έναν κόσμο χωρίς άνθρακα» (Accelerating urban action for a carbon-free world). Οι πόλεις ευθύνονται για περίπου 70% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε παγκόσμια κλίμακα, καθώς οι μεταφορές, τα κτίρια, η ενέργεια, και η διαχείριση απορριμμάτων αποτελούν κύριες πηγές των εκπομπών του θερμοκηπίου. Σύμφωνα με το UN-Habitat, οι πολιτικές θα πρέπει να προσανατολιστούν προς τη δημιουργία βιώσιμων, με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, και χωρίς αποκλεισμούς, πόλεων και οικισμών. Η Παγκόσμια Ημέρα των Πόλεων, η 31^η Οκτωβρίου για το 2021, είναι αφιερωμένη στο γενικό θέμα «Καλύτερη Πόλη, Καλύτερη Ζωή» (Better City, Better Life) με ειδικότερη θεματική «Προσαρμόζοντας τις Πόλεις για την Κλιματική Ανθεκτικότητα» (Adapting Cities for Climate Resilience). Γίνεται όλο και περισσότερο κατανοητό ότι οι πόλεις ανά τον κόσμο υποφέρουν από τις επιπτώσεις κινδύνων και καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα, όπως πλημμύρες, ξηρασίες, άνοδο της στάθμης της θάλασσας, καύσωνες, κατολισθήσεις και έντονες

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΚΤΩΝ ΣΕΠΟΧ

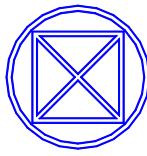
E: sepox1981@sepox.gr

W: www.sepox.gr

βροχοπτώσεις. Στόχος των πολιτικών θα πρέπει να είναι η δημιουργία πιο βιώσιμων και ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή κοινωνιών και πόλεων.

Στο πλαίσιο των σύγχρονων αυτών αντιλήψεων για τις πόλεις διαμορφώνονται και νέες κατευθύνσεις για το σχεδιασμό του χώρου και την άσκηση πολεοδομικών πολιτικών. Ο πανευρωπαϊκός φορέας ECTP-CEU (European Council of Spatial Planners), του οποίου ο ΣΕΠΟΧ είναι μέλος, συμβάλλει ενεργά στις συζητήσεις για έναν σχεδιασμό μετά την πανδημία (post-pandemic planning), και για μια επανεκκίνηση των πόλεων (city restart/reboot). Η επανεκκίνηση αυτή περιγράφεται στο Re-Start Europe Manifesto του ECTP-CEU και φιλοδοξεί να ενσωματώσει τις εμπειρίες της πανδημίας και να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της κοινωνικής και οικονομικής κρίσης που αυτή επιφέρει. Προσβλέπει σε ένα καλύτερο μέλλον για όλες τις κοινωνικές ομάδες, περισσότερο δίκαιο και χωρίς αποκλεισμούς, που θα προκύπτει και μέσα από το χωρικό σχεδιασμό, τη δημιουργικότητα και την τεχνική εμπειρογνωμοσύνη των πολεοδόμων-χωροτακτών. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΣΕΠΟΧ υποστηρίζει τη συμβολή του ECTP-CEU για τη διαμόρφωση του Νέου Ευρωπαϊκού Μπαουχάουζ, ως πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προωθώντας περισσότερο ολιστικές προσεγγίσεις στις πόλεις, που θα συνεισφέρουν στην υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπαουχάουζ εμπεριέχει ως πλαίσιο τρεις διαστάσεις: τη βιωσιμότητα (που περιλαμβάνει την κυκλική οικονομία), την ποιότητα της εμπειρίας (που περιλαμβάνει και την αισθητική), και την κοινωνική ενσωμάτωση (που περιλαμβάνει και την οικονομική προσιτότητα).

Στην Ελλάδα, τόσο η συγκυρία της πανδημίας όσο και οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης θέτουν νέα δεδομένα για τις πόλεις και το σχεδιασμό. Οι πρόσφατες μεγάλες πυρκαγιές στη Βόρεια Εύβοια και αλλού το καλοκαίρι του 2021 επαναφέρουν με δραματικό τρόπο την ανάγκη για ολοκληρωμένο χωρικό σχεδιασμό που να λαμβάνει υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τις παραμέτρους της κλιματικής κρίσης σε διαφορετικά επίπεδα. Ταυτόχρονα, οι πόλεις στον ελλαδικό χώρο αντιμετωπίζουν κρίσιμα ζητήματα ως προς τις αστικές υποδομές και τη μετακίνηση, την κατοικία και το δημόσιο χώρο, το αστικό περιβάλλον και το πράσινο, την ποιότητα ζωής, τους χώρους εργασίας και αναψυχής, χωρο-κοινωνικές ανισότητες και αποκλεισμούς. Για όλα αυτά τα ζητήματα, ο σχεδιασμός του χώρου μπορεί να προσφέρει νέες προοπτικές.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΚΤΩΝ ΣΕΠΟΧ

E: sepox1981@sepox.gr

W: www.sepox.gr

Παράλληλα, εξακολουθούν να προωθούνται μια σειρά νομοθετήματα για τις στρατηγικές επενδύσεις, τον αιγιαλό και την παραλία, τις προστατευόμενες περιοχές (δάση και δασικές εκτάσεις, περιοχές δικτύου Natura), τα οποία όχι μόνο δεν φαίνονται να λαμβάνουν υπόψη τα δεδομένα της κλιματικής κρίσης αλλά και δείχνουν να κινούνται στην κατεύθυνση περαιτέρω υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Το υπό εξέλιξη «Πρόγραμμα Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας καλείται να αντιμετωπίσει τα νέα αυτά δεδομένα, μέσα από μελέτες Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, Ζωνών Υποδοχής Συντελεστών Δόμησης, οριοθέτησης οικισμών και χαρακτηρισμού δημοτικών οδών. Τονίζεται πάντως ότι μια σειρά από παραμέτρους του Προγράμματος, ακόμα και η πολλαπλότητα των επιμέρους μελετών, που προγραμματίζονται ταυτόχρονα, παρουσιάζουν αδυναμίες και προβλήματα ως προς τις προοπτικές του να συμβάλει στην προσαρμογή και την ανθεκτικότητα των πόλεων, ενώ ανοιχτά παραμένουν τα διακυβεύματα ως προς την προστασία του περιβάλλοντος και τον επί της ουσίας ολοκληρωμένο χωρικό σχεδιασμό.

Ο ΣΕΠΟΧ συνεισφέρει με τις σκέψεις και τους προβληματισμούς του, καταθέτοντας τις απόψεις των μελών του και την εμπειρία του σε επιστημονικά και επαγγελματικά θέματα, παρακολουθώντας τις διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις και ως μέλος του ECTP-CEU, αλλά και συμμετέχοντας ενεργά στις δραστηριότητες του Αστικού Οκτώβρη και στον προβληματισμό για το σήμερα και το αύριο των πόλεων στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, προετοιμάζεται να φιλοξενήσει στην Αθήνα τη Γενική Συνέλευση του ECTP-CEU στις αρχές Νοεμβρίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΕΠΟΧ